

Kedves Gyászoló Család, Kedves Barátok, Ismerősök, Munkatársak!

Nemcsak a Keszthelyi Vajda János Gimnázium tanáraként, hanem a Vajdások nagy családjának tagjaként, Gitta néni egykori tanítványaként is megrendülten, kegyelettel állok itt Dr. Nagy Zsigmondné ravatalánál tudva, hogy a fájdalom enyhítésére – amint azt mindannyian érezzük –, kevés a szó, kevés a könny, kevés az ölelés. Gitta néni iskolánk nagyra becsült tanára, elismert szaktekintélye, városunk kiemelkedő, ikonikus alakja volt.

Egész élete szorosan kapcsolódott a Vajda János Gimnáziumhoz. Tanári munkája során baráti kapcsolatot tudott kialakítani tanítványaival. Mindig érzékenyen reagált a diákok problémáira. Felvételiző, érettségiző és versenyző tanítványai az átlagosnál sokkal jobb eredményeket értek el a versenyeken, vizsgákon, derekasan megállták helyüket a felsőoktatásban is. Tanári pályája alatt mindig törekedett arra, hogy igényességre, tisztességes munkavégzésre, következetességre neveljen, és közben sokat követelt önmagától és diákjaitól. Tanári egyéniségének sokszínűségét néhány apró emlékekkel szeretném bemutatni.

Engem 1982-ben kezdett el tanítani. Ekkor már országosan elismert tanár volt. Volt olyan év amikor 5 tanítványa jutott be kémiából az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen az első tíz helyezett közé, és egyik diákja bronzérmes lett a Nemzetközi Kémiai Diákolimpián. A nála szerzett első osztályzatom elégséges lett. Nem azért kaptam ilyen rossz jegyet tőle, mert szigorú volt, hanem azért, mert nem fordítottam elég figyelmet a pontos tanulásra. Ezután nagyon szerettem volna javítani, de egy ötös dolgozat után már nem adott lehetőséget a felelésre, hanem azt mondta, hogy járjak be szakkörre, és azt beszámítja a félévi értékelésnél.

Nála a szakkör nem a szokványos rend szerint zajlott. Minden délután be lehetett menni a kémia terembe, és szabadon lehetett kísérletezni, számolást gyakorolni. A szakköröknek nem volt hivatalos befejezési időpontja, néha már késő este volt mikor hazamentünk. Amikor a Rátz Tanár Úr Életmű Díjat kapta, akkor a gyermekeivel készült interjúból megtudhattuk, hogy az elhúzódó szakkörök miatt bizony többször Áginak és Zolinak magának kellett gondoskodnia a vacsoráról. Viszont, ha mi éheztünk meg a délutáni tanulás során, és nem volt pénzünk, akkor vett nekünk péksüteményt a szemközti boltban. Varázslatos szakköri órákat tartott számunkra. Szinte minden nap vártuk a vele való találkozást. A tanári egyénisége mellett megismerhettük személyes életének és a gimnázium múltjának legérdekesebb részleteit is. Nemcsak tanított, hanem nevelt is bennünket. Soha nem szidott meg senkit. Ha valami csibészséget vett észre, akkor mindig kitalálta, hogyan szembesítsen bennünket hibánkkal. Például, ha nem mostuk el a szakkör végén szabályosan a kémcsöveket, ami hétszeres csapvizes és egyszeri desztillált vizes

öblítést igényelt volna, akkor névre szólóan félretette azokat nekünk, és a következő alkalommal újra azzal kellett dolgoznunk. Persze amikor beletöltöttük a vegyszereket, azok rögtön használhatatlanná váltak. Mindenre képes volt tanítványaiért. Amikor Gárdos Laci osztálytársam az Irinyi János Kémiaverseny döntője előtti este azt találta mondani neki, hogy ha nem mondja el nekünk a legfontosabb sok hétköznapi neveit, akkor nem fogunk másnap jól szerepelni, ő az éjszaka során kigyűjtötte az elnevezéseket, és az utazás alatt meg is tanulhattuk azokat.

Szóval ilyen volt a mi kémia szakkörünk. Nem csoda, hogy ezek után a délutánjaim nagy részét a kémia teremben töltöttem. A mi csapatunk a tanárnővel olyan volt, mint egy második család.

Visszatérve első középiskolás félévi jegyem megszületésének történetéhez, félelemmel, guberálva néztem meg, hogyan értékelt Gitta néni. Velem, is az történt, mint a Tüskevár című regényben Tutajossal. Valóra vált az álom, mert ötöst kaptam, és ezzel egy életre elköteleződtem a kémia mellett, így lettem vegyész, majd kémiatanár. A régi szép emlékek még ma sem halványodnak el, ma is előfordul, hogy életem egy-egy rossz periódusában azt álmodom, hogy ott ülök a kémia teremben, és együtt gondolkodom Gitta nénivel egy-egy feladaton. Nem szégyenlem, hogy amikor a 4. osztály végén búcsút vettem tőle, akkor megjelentek a könnyek a szemeimben.

Később a Vajda János Gimnáziumban kollégák lettünk, és egy szobába kerültünk. Ekkor ő volt az esti tagozat vezetője, és emellett dolgozott a Bibó Gimnáziumban, a Nagyváthy és a Közgazdasági Szakközépiskolában is. Munkabírását, türelmét végig csodálattal figyeltem. Ezen időszakban is sokat tanultam tőle. Ő tanított meg arra, hogy mindig csak a pozitív dolgokra szabad összpontosítani, örülni kell az élet apró sikereinek is.

Amikor nyugdíjas lett névnapomon, augusztus végén minden évben felhívott. Ezek a telefonhívások nem a kollégának, hanem az egykori tanítványnak szóltak. Én is évente meglátogattam, és ekkor késő éjszakába nyúló beszélgetéseket folytattunk a gimnáziumról és a közös emlékekről. Ebben az időszakban is foglalkozott otthon tanítványokkal. A gyerekekre váró szülőkkel gyakran előfordult, hogy a hivatalos befejezés után még hosszú perceket, néha még egy órát is várniuk kellett, míg Gitta néni befejezte a foglalkozást. Nála ilyenkor nem létezett időkorlát a kémia szeretete szárnyalt a gondolataiban.

Az érettségi találkozóinkra mindig eljött, érdeklődve hallgatott bennünket, és ő is sokat mesélt a régi szép időkről. Napra pontosan emlékezett mindenre, mindenkit ismert, mindenkinek tudta a nevét. Sajnos a 40 éves érettségi találkozónkra már nem tudott eljönni, és ekkor már sejtettük, hogy mivel leányához Ágihoz költözött, nem biztos, hogy fogunk még személyesen találkozni vele.

Még betegen is elfoglalta magát. Sokat olvasott, és még a nyáron is arra kérte leányát, hogy töltsen le neki az emeltszintű kémia érettségi anyagát, mert szeretné megoldani a feladatokat. Sajnos erre már nem kerülhetett sor, mert a sors másként akarta.

Szeretettel emlékeznek rá híres tanítványai:

Tari Péter, Sárvári Miklós, Lázár László, Józsa László, Molnár Eszter, Gárdos László, Pusztai Csaba, Tikk Ilona, Tuba Imre, Bruncsics Bence és mi

mindnyájan, akiket valaha tanított.

Kosztolányi Dezső soraival szeretnék Gitta nénitől búcsúzni. A költő gondolatai méltóképpen kifejezik, hogy mit is jelentett ő nekünk.

Édes barátaim, olyan ez éppen,
mint az az ember ottan a mesében.
Az élet egyszer csak őrája gondolt,
mi meg mesélni kezdtünk róla: „Hol volt...”,
majd rázuhant a mázsás, szörnyű mennybolt
s mi ezt meséljük róla sírva: „Nem volt...”

Úgy fekszik ő, ki küzdve tört a jobbra,
mint önmagának dermedt-néma szobra.
Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer.
Hol volt, hol nem volt a világon, egyszer.

Gitta néni, nagyon sajnáljuk, hogy már csak múlt időben beszélhetünk, mesélhetünk Rólad. Mi őrizzük arcod, hangod, mozdulataidat, Te bennünk élsz tovább!

Nyugodj békében!

Fonyó Lajos, matematika-kémia szakos tanár